

UNIwersYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Ćwiczenia terenowe źródłoznawcze

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Muzykologia		Cykl dydaktyczny 2023/24	
Specjalność -		Kod zajęć 21MUZS.18K.13019.23	
Jednostka organizacyjna Wydział Nauk o Sztuce		Języki wykładowe polski	
Poziom studiów studia pierwszego stopnia		Obligatoryjność Fakultatywny	
Forma studiów studia stacjonarne		Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe	
Profil studiów profil ogólnoakademicki			
Koordynator zajęć	Mariusz Urban		
Prowadzący zajęcia	Mariusz Urban		
Okres Semestr 4	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Ćwiczenia terenowe: 50, Zaliczenie z oceną		Liczba punktów ECTS 3

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Uzyskanie wiedzy na temat funkcjonowania ośrodka, w którym mają być przeprowadzone badania: historia powstania, tradycje muzyczne, obecny status, stan dotychczas przeprowadzonych badań nad źródłami muzycznymi znajdującymi się w ośrodku.
C2	Zapoznanie się z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy oraz normami prawidłowej eksploatacji źródeł historycznych dla celów badawczych.
C3	Nabycie umiejętności sporządzenia fachowego opisu ogólnego źródeł muzycznych (objętość zbioru, jego pochodzenie, charakter, stan zachowania).
C4	Nabycie wiedzy na temat właściwego sposobu przechowywania oraz zabezpieczenia materiału źródłowego.
C5	Nabycie umiejętności porządkowania zbioru według przyjętych kryteriów (chronologiczne, gatunkowe, według autorów, typów zapisu) oraz partowania przekazów kompozycji zachowanych w księgach głosowych.
C6	Uzyskanie wiedzy na temat metodologii badań pojedynczego przekazu muzycznego (klasyfikacja, przeznaczenie, cechy fizyczne, autorstwo, datowanie, proveniencja, itp.).
C7	Nabycie wiedzy na temat praktycznego zastosowania różnych technik reprografii pomocnych w badaniu źródłowym.
C8	[W zależności od stanu badań nad konkretnym zbiorem:] Poznanie i praktyczne zastosowanie zasad katalogowania zbioru w celu stworzenia jego inwentarza, lub: nabycie umiejętności sporządzenia opisu źródeł muzycznych według norm RISM.
C9	Nabycie umiejętności sporządzenia notatek i protokołów z prowadzonych badań, a także wykorzystania wyników badań terenowych do dalszej pracy badawczej.

Wymagania wstępne

Dobra znajomość notacji muzycznej i zasad muzyki, ogólna wiedza z zakresu historii muzyki europejskiej, umiejętność posługiwania się komputerem i aparatem fotograficznym.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	zna historię funkcjonowania danego ośrodka kultury oraz rolę (społeczną, religijną, artystyczną), jaką odgrywała w nich potwierdzona źródłami tradycja muzyczna.	MUZ_K1_W04, MUZ_K1_W06, MUZ_K1_W12	Raport
W2	zna kryteria opisu źródła muzycznego (w tym kryteria stosowane przez RISM) oraz zasady katalogowania zbiorów muzycznych.	MUZ_K1_W01, MUZ_K1_W05, MUZ_K1_W15	Projekt
W3	wie, w jaki sposób sporządza się fachowy opis ogólny zbioru muzykaliów z uwzględnieniem takich jego cech jak: wielkość, charakter, przeznaczenie, pochodzenie oraz stan zachowania.	MUZ_K1_W05, MUZ_K1_W15	Projekt
Umiejętności - Student/ka:			

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
U1	potrafi ustalić takie cechy źródła muzycznego, jak: forma i rodzaj zapisu, gatunek, forma, autorstwo; zaś w przypadku kompozycji pozostającej w księgach głosowych potrafi je spartować.	MUZ_K1_U02, MUZ_K1_U07, MUZ_K1_U11	Projekt
U2	Potrafi przynajmniej w przybliżeniu określić datowanie, pochodzenie i przeznaczenie badanego przekazu muzycznego.	MUZ_K1_U01	Projekt
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	zna zasady bezpiecznej i higienicznej pracy ze źródłami historycznymi zachowanymi na nośniku papierowym oraz normy prawidłowego ich eksploataowania dla celów naukowych.	MUZ_K1_K03	Projekt
K2	potrafi sporządzić szczegółowe notatki i raporty z przeprowadzonych prac badawczych, a także wykorzystać zdobytą wiedzę i umiejętności do własnej pracy naukowej oraz promowania dziedzictwa kulturowego regionu.	MUZ_K1_K04	Raport
K3	potrafi pracować zespołowo, biorąc odpowiedzialność za jakość własnego wkładu w pracę całej grupy badawczej.	MUZ_K1_K03	Projekt

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Wywiad środowiskowy. Zapoznanie się z historią, funkcjonowaniem i obecnym statusem placówki, w której przeprowadzane będą badania. Określenie roli, jaką w tradycji danego ośrodka pełniła kultura muzyczna (społeczna, dydaktyczna, religijna, artystyczna itp.).	W1	Ćwiczenia terenowe
2.	Zapoznanie się z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy. Nauka prawidłowego obchodzenia się z historycznymi źródłami, którymi nośnikiem jest papier.	K1	Ćwiczenia terenowe
3.	Określenie zakresu i celu badań. Ustalenie harmonogramu i organizacji pracy w grupach. Wyznaczenie miejsca pracy i zbudowanie zaplecza warsztatowo-technicznego.	K3	Ćwiczenia terenowe
4.	Przeprowadzenie wstępnej analizy zbiorów: opis ich objętości, przeznaczenia, pochodzenia, stanu zachowania, stanu uporządkowania, sposobu przechowywania, obecnego statusu.	W3	Ćwiczenia terenowe
5.	Przygotowanie zbioru do badań: porządkowanie ogólne z podziałem na gatunki, kompletowanie rozproszonych ksiąg głosowych, wyłonienie kompozycji autorskich, zbiorowych oraz anonimowych.	U1	Ćwiczenia terenowe

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
6.	Nauka metodologii badań oraz sporządzania opisu źródła muzycznego na przykładzie wybranych przekazów muzycznych: rękopiśmiennych, drukowanych, kopiowanych innymi sposobami. Ustalanie autorstwa przekazów anonimowych w oparciu o bazę RISM on-line.	U1, U2	Ćwiczenia terenowe
7.	Praca w grupach obejmująca tworzenie wstępnego inwentarza zbioru, bądź [w zależności od stanu badań] konstruowanie kart katalogowych wybranych kompozycji w oparciu o normy RISM.	W2, W3, U1, U2, K3	Ćwiczenia terenowe
8.	Sporządzenie notatek z poszczególnych etapów prac oraz raportu końcowego z odbytych ćwiczeń.	K2	Ćwiczenia terenowe

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Ćwiczenia terenowe	Dyskusja, Praca z tekstem, Metoda analizy przypadków, Metoda badawcza (dociekania naukowego), Metoda warsztatowa, Pokaz i obserwacja, Praca w grupach

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Ćwiczenia terenowe	bardzo dobry (bdb; 5,0): bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje praktyczne dobry plus (+db; 4,5): dobra i w niektórych obszarach wyróżniająca się wiedza, umiejętności i kompetencje praktyczne dobry (db; 4,0): dobra wiedza, umiejętności i kompetencje praktyczne dostateczny plus (+dst; 3,5): zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje praktyczne, ale z pewnymi niedociągnięciami dostateczny (dst; 3,0): zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje praktyczne, ale z licznymi błędami niedostateczny (ndst; 2,0): niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje praktyczne

Literatura

Obowiązkowa

1. Wojnowska Elżbieta, RISM w Polsce. W: Sekcja Bibliotek Muzycznych Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich – Polska Grupa Narodowa IAML 1964–2004. Materiały z Nadzwyczajnej Ogólnopolskiej Konferencji Bibliotekarzy Muzycznych, Piotr Maculewicz/Andrzej Spóz (red.), Warszawa 2005.
2. Wojnowska Elżbieta, Międzynarodowy Inwentarz Źródeł Muzycznych (RISM) w Polsce - współpraca z bibliotekami kościelnymi, w: „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne” 56 (marzec) 2020, s. 163-172.

Dodatkowa

1. Byczkowska-Sztaba Jolanta, Instrukcja wypełniania karty katalogowej Polskiego Katalogu Rękopisów Muzycznych, Warszawa 1984.
2. Wronkowska Sonia, Kolekcja muzykaliów z księgozbioru rodziny Maltzanów z Milicza w zbiorach Biblioteki Uniwersyteckiej w Poznaniu, w: „Biblioteka” 18 (27) 2014, s. 33-48.
3. Idaszak Danuta, Źródła muzyczne Gniezna. Katalog tematyczny. Słownik muzyków, Kraków 2001.
4. Konik Marcin (red.), Monografia zespołu muzycznego oraz katalog muzykaliów klasztoru ss. benedyktynek w Staniątkach, Kraków 2016.
5. RISM: <https://rism.info/>
6. MUSCAT [panel logowania]: <https://muscat.rism.info/admin/login>
7. MUSCAT [tutorial]: <https://rism.info/community/muscat/tutorials.html>

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Ćwiczenia terenowe	50
Przygotowanie do zajęć	5
Przygotowanie raportu	10
Przygotowanie projektu	20
Czytanie wskazanej literatury	5
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 90
Liczba punktów ECTS	ECTS 3

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
MUZ_K1_K03	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do zachowania się w sposób profesjonalny i przestrzegania zasad etyki zawodowej
MUZ_K1_K04	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do wzięcia odpowiedzialności za zachowanie muzycznego dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy i świata oraz uczestniczenia w życiu kulturalnym regionu i kraju
MUZ_K1_U01	Absolwent/ka potrafi rozpoznać różne rodzaje wytworów kultury muzycznej oraz przeprowadzić ich krytyczną analizę i interpretację, w celu określenia ich właściwości, znaczeń, oddziaływania społecznego, a także miejsca w procesie historyczno-kulturowym
MUZ_K1_U02	Absolwent/ka potrafi posługiwać się głównymi ujęciami teoretycznymi i metodami badawczymi oraz wykorzystywać je do analizowania zjawisk muzycznych
MUZ_K1_U07	Absolwent/ka potrafi posługiwać się różnymi rodzajami zapisu zjawisk muzycznych
MUZ_K1_U11	Absolwent/ka potrafi posługiwać się językiem obcym zgodnie z wymogami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego
MUZ_K1_W01	Absolwent/ka zna i rozumie zaawansowaną terminologię używaną w muzykologii oraz jej zastosowania w obrębie pokrewnych dyscyplin naukowych
MUZ_K1_W04	Absolwent/ka zna i rozumie najważniejsze tradycyjne i współczesne nurty i style muzyczne, ich historyczne i kulturowe uwarunkowania
MUZ_K1_W05	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym zakresie normy i procedury stosowane w różnych obszarach badań muzykologicznych
MUZ_K1_W06	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym zakresie praktykę wykonawczą, normy i procedury stosowane w różnych obszarach działalności artystycznej
MUZ_K1_W12	Absolwent/ka zna i rozumie specyfikę muzyki oraz jej pochodzenie, funkcje i uwarunkowania społeczne
MUZ_K1_W15	Absolwent/ka zna i rozumie różne rodzaje źródeł muzycznych i jest świadomy ich specyfiki